

Коваленко Анна Юріївна, здобувач вищої освіти Навчально-наукового інституту менеджменту і маркетингу
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Україна

Науковий керівник: Афанасьєва Олена Миколаївна, старший викладач кафедри бізнес-журналістики і цифрових медіа
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Україна

РОЛЬ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У ЦИФРОВІЙ ЖУРНАЛІСТИЦІ

Соціальні мережі відіграють величезну роль у розвитку цифрової журналістики, впливаючи на всі аспекти створення, поширення та споживання новинного контенту. Вони стали основним каналом розповсюдження новин, оскільки мільйони людей отримують інформацію через платформи, такі як Facebook, Instagram, YouTube та TikTok. Це дозволяє ЗМІ миттєво охоплювати широку аудиторію та отримувати безпосередній зворотний зв'язок.

Соціальні медіа стали важливим джерелом новин для журналістів. Багато новин виникають або поширюються через них, що дозволяє репортерам миттєво реагувати на події. Facebook часто стає першою платформою, де люди діляться подіями в реальному часі. Соціальні мережі дозволяють користувачам отримувати персоналізований контент на основі їхніх інтересів, вподобань і соціальних зв'язків. Алгоритми платформ забезпечують показ новин, які більше відповідають уподобанням конкретного користувача, що змінює традиційну журналістику, яка раніше була односторонньою.

Як зазначає О. Таланчук, «соціальна мережа – це структура, що базується на людських зв'язках або ж взаємних інтересах. Як інтернет-сервіс соцмережа може розглядатися як платформа, за допомогою якої люди можуть здійснювати зв'язок між собою та групування за специфічними інтересами. Завдання такого сайту полягає у тому, щоб забезпечити користувачів усіма можливими шляхами для взаємодії один з одним – відео, чати, зображення, музика, блоги та інше». [3]

Інтернет-мережі дозволяють аудиторії брати активну участь у новинному процесі через коментарі, репости, лайки та обговорення. Це підвищує залученість і дозволяє користувачам взаємодіяти з журналістами та новинними організаціями в реальному часі. Трансляції новин у Facebook Live або Instagram дозволяють глядачам ставити запитання під час інтерв'ю чи репортажів у прямому ефірі.

Цифрові спільноти дозволяють миттєво розповсюджувати новини, що робить їх незамінними для висвітлення надзвичайних або кризових подій. Новинні агенції використовують соцмережі для повідомлень типу "breaking news", що дозволяє оперативно інформувати аудиторію про поточні події. Під час природних катастроф або терористичних атак користувачі часто дізнаються про події через соцмережі раніше, ніж з офіційних джерел.

О. Довженко стверджує: «Інформаційний порядок денний сучасного споживача медійного продукту формують не традиційні ЗМІ, такі як ефірні телеканали чи популярні газети, а френдстрічка – сукупність дописів та рекомендацій тих людей, брендів і організацій, із якими він перебуває у постійному

контакти та взаємодії». [1]

Онлайн-платформи сприяли розвитку громадянської журналістики, де звичайні користувачі можуть стати джерелом новин. Вони діляться відео, фотографіями або повідомленнями про події, що відбуваються навколо, надаючи журналістам додатковий матеріал для роботи. Під час протестів або воєнних конфліктів звичайні люди часто стають основними джерелами репортажів, передаючи інформацію безпосередньо через соцмережі.

Водночас легкість і доступність пошуку і поширення інформації не завжди передбачають її якість та достовірність. Наскільки легко здобути популярність завдяки соціальним мережам – настільки ж легко можна втратити авторитет, який заслужений роками. Відтак перспективою подальших розвідок у цьому напрямі є дослідження правил використання і поширення інформації у соціальних медіа та створення відповідного кодексу журналістської етики у соціальних мережах. [2]

Роль соціальних мереж у сучасній журналістиці, як описано в статті, є надзвичайно важливою та неоднозначною. З одного боку, вони відкривають нові можливості для оперативного доступу до інформації та широкого охоплення аудиторії. Соціальні мережі дозволяють журналістам миттєво реагувати на події та отримувати фідбек від читачів, що сприяє більш активній взаємодії. Однак, зі зростанням використання цих платформ також збільшуються ризики дезінформації та маніпуляцій. Тут важливо підкреслити, що відповідальність за перевірку фактів, етичні норми та об'єктивність залишається на журналістах.

Здається, що майбутнє журналістики значною мірою залежить від того, як ми зможемо використовувати ці інструменти відповідально. Завдання журналістів полягає не тільки в тому, щоб бути першими в розповсюдженні новин, але і в забезпеченні їх правдивості та достовірності. Важливо, щоб університети та редакції розвивали нові освітні програми, які б допомагали журналістам краще використовувати соціальні медіа та уникати пасток дезінформації.

Соціальні мережі стали невід'ємною частиною сучасної журналістики, значно розширивши можливості поширення новин, взаємодії з аудиторією та використання нових форматів контенту.

Одже, соціальні мережі мають важливу та багатоаспектну роль у цифровій журналістиці, забезпечуючи миттєвий доступ до інформації та широке охоплення аудиторії. Вони стали не лише каналом поширення новин, а й платформою для громадянської журналістики, де звичайні користувачі стають джерелами новин. Однак із зростанням використання соціальних медіа збільшується ризик дезінформації та маніпуляцій, що вимагає від журналістів відповідального підходу до перевірки фактів і дотримання етичних норм. Майбутнє журналістики залежить від ефективного та відповідального використання цих платформ.

Список використаних джерел:

1. Довженко О. Соціальні медіа як середовище нової медіакритики. URL: <http://www.mediakrytyka.info/ohlyadyanalitika/sotsialni-mediayakseredovysche-novoyi-mediakrytyky.html>.
2. Кіца М. Роль соціальних мереж у сучасній журналістиці. URL: <https://science.lpnu.ua/uk/sjs/vsi-vypusky/zhurnalistycki-nauky/rol-socialnyh-merezh-u-suchasniy-zhurnalistycki>.
3. Таланчук О.Б. Образ бібліотеки у соціальних мережах. Імідж книгозбірні та бібліотечного працівника в сучасному суспільстві. URL: http://lib.khnu.km.ua/about_library/metodob/Buletyn15/buletyn15.htm#tal.